

**JÄRVA MAAKONNA
RAHVARAAMATUKOGUDE
2024. AASTA TEGEVUSE ARUANNE**

Sisukord

1	Aasta lühikokkuvõte.....	3
2	Juhtimine ja personal.....	5
3	Hoone ja ruum. Ligipääsetavus. Innovatsioon	9
4	Kogude kujundamine	13
5	Lugejateenindus ja raamatukoguteenused.....	15
6	Raamatukogu turundus.....	21
7	Eesmärgid tulevaks aastaks	21

1 Aasta lühikokkuvõte

1.1 Millised olid aruandeaasta tähtsündmused?

Paide linna 3 haridus- ja kultuuriasutust jõudsid oluliste tähisteni – Järvamaa Keskraamatukogu 165, Paide Muusikakool 65 ja Paide Kunstikool 60 aastat asutamisest. Koos korraldati 5 loomeõhtut.

Aastapäevi tähistasid ka Roosna-Alliku (140), Kabala (100) ja Kahala (75) raamatukogud.

Roosna-Alliku raamatukogu osales Tartu Ülikooli projektis, mis käsitleb nutika ühiskonna arengut vananeva elanikkonnaga maapiirkondades. Tänu sellele saavad eakad tasuta arvutiõpet.

Järva vallas toimus järjekordne Eesti kirjanduse pidunädal, mis on saavutanud suure populaarsuse ja tõi taas hulgaliselt kirjanikke lugejatega kohtuma ning aitas seega kaasa raamatukogude populariseerimisele.

Erinevad sündmused lastele. Neist enim tõi rahvast Järvamaa raamatukogudesse (isegi mitte ainult lapsi, vaid ka täiskasvanuid) Ilon Wiklandi kohvernäitus.

Raamatukoguhoidjate külaskäik Lätti, Ogre raamatukokku. See arendas koostööd teiste raamatukogudega ja pani mõtted liikuma, kuidas luua kasutajatele tänapäevane keskkond kombineerides seda traditsioonilise raamatukogu ruumidega.

Luulekorje „Ränded lapsepõlve luuleradadel“ Peetri raamatukogus. Raamatukoguhoidja kogus inimeste mälestusi esimese luule õppimisest ja/või esitamisest. Info sündmusest ületas ka valla piirid – näiteks oli üks osaleja Tartust.

1.2 Millised olid tegevused teema-aastal?

Erinevad näitused. Näiteks Türil tutvustati Seto kultuuri, aabitsanäituse abil erinevate Eesti piirkondade aabitsaid, Paides ja Türil rahvarõivaid, Järvamaa Keskraamatukogus eksponeeris oma maale Ukrainast pärit õpilane.

Erinevad kohtumised. Türil taanlasest kirjaniku Jakob Hero raamatuesitlus, Mika Keräneni külaskäik Laupa raamatukokku, kus saadi teada, kuidas tunneb end ja on kohanenud Eestis teisest rahvusest inimene. Kohtumised Henrik Relve ja Birgit Itsega Järva valla raamatukogudes. Mõlemad on olnud tihedas kokkupuutes erinevate kultuuridega, mida nad kohtumistel tutvustasid.

Järvamaa Keskraamatukogus toimusid regilauluõhtud ja koos käisid itaalia keele huvilised, kes kohtusid ka Eestis viibivate itaalia tudengitega.

Tarbja koolis käivad ukraina lapsed tutvustasid oma maad ja kultuuri.

Traditsiooniline Põhjamaade raamatunädal. Raamatukogud tutvustasid sel ajal nende maade kirjanduse kõrval ka kõike muud põhjamaadesse puutuvat.

1.3 Millised olid uued märkimisväärsed tegevused ja teenused?

Väätsa raamatukogu sai tagastuskasti.

Kabala raamatukogu hakkas pakkuma lamineerimisteenust.

Kahala raamatukogus saab nüüd värviliselt printida.

Käru raamatukogu alustas aktiivset sotsiaalmeedia kampaaniat, et tõsta teadlikkust oma teenustest ja ressurssidest. Selle tulemusel kasvas oluliselt jälgijate arv.

Enim hakati Türi vallas pakkuma oma ruume kogukonnale koosolekute ja arutelude läbiviimiseks.

Peetri raamatukogu alustas laste ja noorte loomingutunni korraldamisega – õpilased kogunevad üle nädala koos raamatukoguhoidjaga luuletusi kirjutama.

Peetri raamatukogu käivitas selveteenuse (vt. p.3.3.3).

Ambla raamatukogus avati Aravete külamuuseumi arhiivituba, kus saab sirvida piirkonnaga seotud vanu dokumente ja fotosid.

Kõik see aitab kaasa raamatukoguteenuse parandamisele ja lugejaskonna suurenemisele.

1.4 Kas aruandeaastaks seatud eesmärgid täideti?

Suures osas said eesmärgid täidetud – tähistati raamatukogude juubeleid ja kultuuririkkuse aastat, jätkati traditsiooniliste raamatukogusündmuste korraldamist, korrastati raamatufonde, osaleti üle-eestilises raamatukogude rahulolu-uuringus, pöörati jätkuvalt enim tähelepanu laste- ja noorte teenindusele.

Kahjuks lükkusid edasi Viisu raamatukogu kolimine I korrusele, Päinurme raamatukogu renoveerimine ja Türi raamatukokku kaugtöökoha loomine. Kui esimese puhul oli takistuseks külavanema seisukoht, siis teiste puhul rahanappus. Valmis ei saanud ka Türi ja Järva valla raamatukogude arengukavad, kuna nende valmimise protsess kuni volikogu kinnituseni ongi aeganõudev.

1.5 Üle-eestilise rahulolu-uuringu rahuloluindeks

Järvamaal kujunes rahuloluindeksiks 9,47. Vastajaid oli napilt, ehk siis 230. Rahul ollakse raamatukoguhoidjate ja teenindusega – sageli on hinnangud ülivõrdes. Samas nähakse parendamist vajavate probleemidena ruumikitsikust, vananenud IT vahendeid ja lahtiolekuaegu. Viimase puhul pole sageli midagi parata, sest tervelt 10-s raamatukogus ei ole täiskohaga töötajat.

2 Juhtimine ja personal

Maakonn a nimi	1. Elanike arv	2.1 Registrikoo diga raamatukog ude arv	2.2 Keskraamat ukogude arv	2.3 Haruraamat ukogude arv	2.4 Rändraam atukogude arv	2.Kokku (2.2+2.3+ 2.4)	3.Teenind uspunktid e arv
2023	29824	3	3	20	1	24	1
2024	29621	3	3	20	1	24	1

2.1 Juhtimine

2.1.1 Muudatused raamatukoguvõrgus

Järvamaa 3-st omavalitsusest kõigis on moodustatud keskraamatukogu. Järva valla ja Paide linna raamatukoguvõrgus muutusi ei olnud. Türi Raamatukogu Oisu harukogus tegutsenud Omniva postipunkt suleti ja seoses sellega muudeti lahtiolekuaegu ning tööle jäi vaid 1 täiskohaga raamatukoguhoidja.

2.1.2 Rahvaraamatukogu nõukogu

Rahvaraamatukogu nõukogud on moodustatud igas omavalitsuses. Raamatukogu nõukogu kuulab, annab nõu ja on igati toetav, kuid suurte probleemide lahendamiseks jääb sellest sageli väheks. Nii arutas Järvamaa Keskraamatukogu nõukogu aastas 2-l korral Viisu raamatukogu kolimist I korrusele, lahenduse suhtes oldi üksmeelsed, kuid paraku probleem lahendust ei leidnud.

2.1.3 Rahvaraamatukogu arengukava

Järva valla ja Türi raamatukogudel puudub kehtiv arengukava, aga see on loomisel ja plaanis kinnitada 2025. aastal. Järvamaa Keskraamatukogu arengukava on aastateks 2023-2027. https://www.riigiteataja.ee/akti/isa/4120/4202/3001/m1_lisa1.pdf#

Järva valla arengukava ei kajasta raamatukogu arenguvajadusi.

Türi valla arengukavas on kajastatud vaid raamatukogu hetkeolukord (kaardistatud teenused) ja arengukava koostamise juurde raamatukogu ei kaasata.

Paide linna arengukavas on raamatukogu tegevused kajastatud ja raamatukogu on selle koostamisse kaasatud.

2.2 Eelarve

Põhieelarve	Seisuga 31.12.23 €	Seisuga 31.12.24 €	Muutus %
Eelarve kokku	964,936	900,718	-7,13
Tööjõukulu*	636,308	660,777	+3,7
Komplekteerimiskulu	149,873	151,68	+1,19
sh KOV-lt	90,447	91,674	+1,34

sh riigilt	59,426	60,006	+0,97
sh KuM-ilt	59,426	60,006	+0,97
Investeeringukulu**	25,6	17,7	-30,86
sh KOV-ilt	11	7,7	-30
sh riigilt	14,6	10	-31,51
sh KuM-ilt	12,8	10	-21,88
Infotehnoloogiakulu	22,153	19,473	-12,1

Üldine eelarve vähenemine on seotud Järvamaa Keskraamatukogu maja halduskulude üleminekuga linnavalitsusele.

Tööjõukulud jäid Türi vallas samale tasemele võrreldes eelmise aastaga, tõusid aga Järva vallas ja Järvamaa Keskraamatukogus. Viimases oli tõus seotud vaid alampalga tõusu ja koristaja ametikoha loomisega KRK juurde, raamatukoguhoidjate ja juhtkonna töötasu ei muutunud.

2.2.1 Raamatukogude projektid

Projekti nimi	Toetuse allikas	Projekti periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus	Staatus (lõpetatud, käimasolev vms)
Kevadiste kirjandusettevõtmiste korraldamine Türi Raamatukogus	Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp	02.04. – 31.07. 2024	600	789.20	Lõpetatud
Türi valla raamatukogude „Suvelugemise klõps“ lõpupeo korraldamine	Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp	20.08. - 30.09. 2024	500	600	Lõpetatud
Mihkel Rauaga kohtumisõhtu korraldamine Käru raamatukogus	Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp	20.09. - 31.10.2024	350	350	Lõpetatud
Lastele kirjanikega kohtumiste korraldamine Väätsa, Kabala ja Laupa raamatukogudes	Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp	01.10. - 31.12. 2024	250	250	Lõpetatud
Korraldada sündmuste sari Oisu kogukonna elanikele, sh lastele ja noortele	Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp	01.08. - 20.12. 2024	205	205	Lõpetatud

Emakeelepäevale pühendatud kirjanduslike kohtumiste korraldamine Türi valla raamatukogudes	Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp	01.03.2024 -30.04. 2025	320	520	Käimasolev
Türi, Järva, Põhja-Sakala ja Tori valla raamatukoguhoidjate ühiskoolitus ja õppereis Lätti, Ogre raamatukokku, roheline mõtteviisi juurutamine raamatukogudes	Kultuuri-ministeerium	17.05-17.05. 2024	1200	1299	Lõpetatud
Türi valla raamatukogudele tegevuste läbiviimiseks inventari (sh tehnilised vahendid) soetamine	LEADER	15.03. – 01.09.2024	7716.92	7562,63	Lõpetatud
Raamatukogu teenusedisain	Kultuuri-ministeerium	01.02-31.12.2024	1830	2180	Lõpetatud
Kohtumiste korraldamine kirjanikega	Kultuurkapitali Järvamaa Ekspertgrupp	01.03-31.12.2024	600	1500	Lõpetatud

Nii koolitusi kui ka kirjanduslikke kohtumisi ja sündmuseid saavadki raamatukogud korraldada vaid projektide toel, kuna omavalitsuste eelarves on selleks raha minimaalselt.

Suurim oli projektitoetus PRIA Leader-meetme kaudu Türi raamatukogule, mille eest remonditi Kahala raamatukogu välisuks, esik ja eeskoridor ning soetati Türi raamatukokku mööblit, helitehnikat ja televiisor.

Järva vallale raamatukogude kiirendist eraldatud ja Päinurme raamatukogu projekteerimisele kulutatud 10 000.- eurot on tabelis kajastamata. Tegu on osaga valla suurest projektist, mis sisaldab kogu Päinurme rahvamaja rekonstrueerimist ja millest raamatukogu on vaid üks osa. Kogu projektiga pole vastne direktor veel kursis.

2.3 Personal

Töötajate arv	Täidetud töökohtade arv (FTE)
43	38,3

2.3.1 Olulisemad muudatused personali korralduses

Järva vallas võeti kevadel tööle raamatukoguhoidja 0,6 koormusega ja kui aasta lõpul vabanes teises harukogus samuti osalise koormusega ametikoht, siis pakuti seda just talle ja tänu sellele töötab ta nüüd täiskoormusega. Septembris lahkus töölt senine vallaraamatukogu direktor ja tema kohale asus seni Ambla ja Koeru raamatukogudes töötanud inimene.

Türi raamatukogu Oisu harukogus suleti Omniva postipunkt ja koolireformi käigus muudeti senine põhikool 6-klassiliseks – nii jäigi raamatukokku tööle vaid üks täiskoormusega raamatukoguhoidja. Osalise koormusega töötaja lahkus omal soovil ning uus osalise koormusega töötaja asus tööle Türil. Vahetus raamatukoguhoidja ka Väätsa harukogus.

Järvamaa Keskraamatukogus lisandus seoses SA Paide Haldus reorganiseerimisega koosseisu 1 koristaja ametikoht.

2.3.2 Erialahariduse ja kutse omandamine

Türil alustas kutsekoolitusega 1 raamatukoguhoidja.

Järvamaa Keskraamatukogu direktor uuendas kutsetunnistust.

2.3.3 Täienduskoolitused

Koolitusteema	Koolituste arv
Juhtimine, sh projektijuhtimine	2
Raamatukogutöö kvantitatiivne ja kvalitatiivne hindamine, sh statistika ja uuringud	2
Meeskonnatöö ja koostööoskused	5
Isikuandmete kaitse ja autoriõigused	
Kogude kujundamine ja haldamine	5
Teenuste pakkumine ja arendus	7
Klienditeenindus	5
Ligipääsetavuse tagamine ning erivajadustega või puuetega inimeste teenindus	1
Digi- ja meediapädevused	4
Koolituste ja ürituste korraldamine, sh koolitamine	3
Kultuur ja kirjandus	12
Muu (esmaabi, eneseabi, keeleõpe, õppereis)	9

Tabelis on näha, et enim koolitatakse end just kirjanduse ja lugejateeninduse alal. See on ka meie erialast tulenevalt kõige olulisem. Saadud teadmised aitavad paremini mõista lugejat ja tema vajadusi ning soovitada raamatuid. Eriti oluline on see lasteteeninduses. Koolitustelt saadud mõtteid ja ideid on raamatukoguhoidjad varmad kasutama oma igapäevases töös.

Maakonnaraamatukogu korraldas teenusedisaini alase 2-päevase koolituse, mille läbiviimiseks saadi toetust kultuuriministeriumilt. Koolitus pani mõtlema erinevate sihtrühmade vajadustele. Saadi ideid, kuidas infot raamatukogu ja selles leiduva kohta paremini välja tuua.

3 Hoone ja ruum. Ligipääsetavus. Innovatsioon

3.1 Hoone ja ruum

Järvamaa rahvaraamatukogud asuvad kas teiste valla asutuste või ettevõtete/ettevõtjatega ühes majas või rendipinnal. Majade haldamine erinevates kohtades on lahendatud erinevalt – see oleneb omavalitsuses loodud korrast.

Rahanappus on üldine märksõna ja nii jäävad mitmedki vajalikud tööd raamatukogude ruumides tegemata.

- Järva valla 10-st raamatukogust 4 on ühes majas koos kooliga, 2 lasteaiaga, 2 rahvamajaga, 1 teeninduskeskuse ja 1 kauplusega.
Remondivajadus (nii üldine sanitaarremont kui ka ehitupraagi parandamine) on 4-s raamatukogus. 1 raamatukogu asub praegu ajutisel pinnal kuni maja renoveerimiseni. Ventilatsiooniprobleem on 2-s raamatukogus. Soojuse (eelkõige soojustuse) probleemid on 2-s raamatukogus.
Kõige suurem ruumipuudus on Koeru raamatukogus.
Samas on kõikjal raamatukoguhoidjad püüdnud muuta ruume võimalikult hubaseks ja nii on üldmulje vaatamata probleemidele hea.
2024. aastal vahetati Aravete raamatukogus välja 4 laevalgustit ja vahetati laenutusruumi põrand. Raamatubuss Krõõt vajab erinevate filtrite väljavahetamist.
Järva-Jaani raamatukogu, mis seni asus Konsumi II korrusel (praegu oligi see nende ruumide ainus puudus) peab uuel aastal välja kolima, kuna kauplus soovib laieneda. Päevakorras on uute ruumide leidmine.
- Türi valla 7-st raamatukogust 1 asub omaette majas, 1 rendipinnal, 2 koos kooliga, 2 koos rahvamajaga ja 1 koos vallavalitsusega. Ruumipuudus kummitab kõikjal, vaid Kabala raamatukogu ei saa selle üle kaevata. Probleeme on ka ventilatsiooniga. Türi raamatukogu vajab hädasti uusi aknaid.
2024.aastal sai (nagu juba eespool mainitud) Kahala raamatukogu uue välisukse ning remonditi sissepääs. Türi raamatukogus vahetati 3 ruumi põrandaid.
- Paide linna 5-st raamatukogust asuvad 2 koos kooliga, 1 koos lasteaiaga ja 2 koos rahvamajaga.
Viisu raamatukogu, mis asub II korrusel ja kuhu viib lahtine trepp, mida mööda on inimestel väga raske liikuda, on aasta algusest pakitud suures osas kastidesse. Nimelt oli lootus kolida I korrusele, kuid külavanema vastuseisu tõttu on probleem senini lahendamata.
Sanitaarremonti vajavad nii Roosna-Alliku kui ka keskraamatukogu. Jätkuvalt on probleemiks keskraamatukogu konverentsisaali ventilatsioon.
2024. aastal renoveeriti keskraamatukogu välistrepp.

3.2 Ligipääsetavus

3.2.1 Ligipääs raamatukogude ruumidele ja teenustele

Ligipääsetavuse aspektid	Mitmes raamatukogus?
Raamatukogu kodulehel on toodud vajalik info erivajadustega	1 jah / 2 ei

inimestele pakutavate võimaluste ning ruumide kohta	
Raamatukogu kodulehel on info Pimedate raamatukogu ja selle võimaluste kohta	ei
Raamatukokku on paigaldatud taktilised tähised	3
Raamatukogu pakub regulaarselt koduteenindust	13
Raamatukogusse pääseb mugavalt ilma kõrvalise abita ka ratastoolis, piiratud liikumisvõimega või lapsevankriga külastaja	10
Ratastoolis, piiratud liikumisvõimega või lapsevankriga külastajad pääsevad ilma kõrvaliseabita mugavalt kõikidesse raamatukogu ruumidesse	10
Raamatukogus on nõutele vastav invatualett	4
Raamatukogu juures on invaparkimiskohad või invatranspordile on muul viisil tagatud parkimisvõimalus	9
Kuuldeaparaadi kasutajal on raamatukogus võimalik kasutada silmusvõimendit	0
Raamatukogu lahtiolekuajad arvestavad ühistranspordigraafikutega	8
Raamatukogu on avatud vähemalt ühel nädalavahetuse päeval	4
Muu (nimetada)	0

3.2.2 Koduteenindus

Koduteeninduse teenused	Kordade arv	Kasutajate arv
Väljaannete laenutus	260	52
Kasutajakoolitus	0	0
Digipädevuste alane nõustamine	6	2
Muu (nimetada)	0	0

Koduteenindus on väga oluline just eakatele ja piiratud liikumisvõimega inimestele.

Samas on tabelis kajastamata kogu koduteenindus, sest raamatukoguhoidjad on alati valmis viima raamatuid koju ka nendele, kellele töö tõttu raamatukogu lahtiolekuajad ei sobi. Eriti kehtib see kohtades, kus raamatukoguhoidjal on vaid osaline koormus ja kus seda tehakse sageli oma tööajast sõltumatult.

3.2.3 Teenused teistele asutustele

Teenused teistele asutustele	Kordade arv	Osavõtjate arv
Lasteaiad, koolid, eakate kodud ja päevakeskused	221	3663

Pakutakse erinevaid koolitusi, raamatute tutvustust, erinevaid töötubasid, luule- ja muusikaõhtuid, vestlusringe erinevatel teemadel, kohtumisi kirjanikega, lauamänguõhtuid jm. Kõik see aitab kasvatada lugejaskonda ja pakkuda erinevaid ajaveetmise võimalusi.

3.3 Innovatsioon

3.3.1 Raamatukogude pakutavad/kasutatavad innovaatilised/infotehnoloogilised võimalused

Innovaatilised/infotehnoloogilised lahendused	Mitmes raamatukogus?
Raamatukogusüsteem URRAM	0
Raamatukogusüsteem RIKS	24
Raamatukogusüsteem Sierra	0
Raamatuid saab laenutada igal ajal laenutuskapi kaudu	0
Raamatuid saab tagastada igal ajal tagastuskasti, tagastusluugi või laenutuskapi kaudu	15
Raamatukogus on iseteeninduslahendused (laenutusautomaadid)	2
Raamatukogu pakub avatud raamatukogu teenust (24/7)	0
Raamatukogu pakub kasutajatele kaugtöökohta/individuaaltööruumi	4
Raamatukogu pakub kasutajatele rühmatööruumi	6
Raamatukogu pakub kasutajatele konverentsitehnikat	3
Raamatukogu pakub kasutajatele vähemalt ühte kaamera ja mikrofoniga arvutit (nt koosolekuteks)	3
Raamatukogus saab kasutada helistuudiot (nt muusika, taskuhäälingute loomiseks)	0
Raamatukogus saab kasutada videostuudiot (nt videote, vlogide loomiseks)	0
Raamatukogus on kasutusel RFID lahendus	0
Raamatukogus on vähemalt üks AIP arvuti	22
Raamatukogus saab kasutada WiFi ühendust	22
Raamatukogus saab kasutada printerit ja/või skannerit ja/või koopiamasinat	24
Raamatukogus saab värviliselt printida	15
Muud teenused (nimetada)	0

3.3.2 Tähtsamad arendustegevused infotehnoloogia vallas

Rahapuudus ei võimalda mingeid arendustegevusi. Vaid üksikutel juhtudel vahetatakse arvuteid veidi uuemate, kuigi kasutatute vastu või leitakse võimalus uue printeri ostuks.

Arendus toimub vaid programmis RIKS.

3.3.3 Iseteeninduslike teenuste kasutus

RIKSWEB võimaldab lugejatel laenutustähtaega pikendada ja raamatuid reserveerida.

Maakonna raamatukogude lugejad külastasid RIKSWEBi kokku 2705 korda. Kuigi statistikat selle kohta ei tehta, siis tundub, et enim kasutatakse siiski reserveerimise võimalust.

Järvamaa Keskraamatukogus on laenutusautomaat RITA, mida 2024. aastal kasutati 41 korda. Katsetasime ka laenutamist mobiiliga, kuid seda teenust lugejad praegu veel kasutada ei saa.

Järva valla Peetri harukogu asub üldkasutataval pinnal ja on kõigile avatud, kuid raamatukoguhoidja on kohapeal vaid mõnel päeval. 2024. aasta lõpul võeti kasutusele

süsteem, kus lugeja saab endale valida raamatu ka siis kui töötajat kohal ei ole. Tabelisse tuleb soovijal märkida andmed, mis hiljem programmi kantakse. Samuti saab lugeja edastada töötajale triipkoodi ja pildi raamatust läbi Facebooki sõnumite nii raamatukogu kui ka isikliku konto kaudu. Uuendus on seni väga hästi toiminud.

4 Kogude kujundamine

4.1 Komplekteerimise põhimõtted

Kehtivad komplekteerimise põhimõtted on Järvamaa Keskraamatukogus. Põhimõtted pole muutunud, seega puudub vajadus neid uuendada.

Kõik raamatukogud lähtuvad riiklikest juhenditest, piirkonna elanike vajadustest ja rahalistest võimalustest. Koolidega koos asuvad raamatukogud pööravad enim tähelepanu just laste- ja noortekirjandusele, eriti tuleb arvestada kooli soovitusliku kirjandusega.

4.2 Kogude kasutatavus ja seosed lugejate sihtrühmadega

Ringlus maakonnas pole eriti suur, kuid tasapisi kasvab. Rohkem on hakatud tegelema raamatute mahakandmisega. Kui 2023. aastal oli ringlus 0,6, siis 2024. aastal 0,7. Suurim on ringlus Türi valla raamatukogudes (0,8) ja madalaim Paide linna raamatukogudes (0,5). Viimane on seletatav eelkõige sellega, et Tarbja raamatukogu laenutuspunkt Annas on sisuliselt endine raamatukogu ja sealse fondi puhastamisega pole jõutud veel tegeleda.

Lugejate eelistuseks on jätkuvalt ilu- ja lastekirjandus, mida ka hangitakse enim – 82,7% hangetes ja 84% laenutustest. Sealhulgas eesti autorite teoste laenutuste osakaal kõigist laenutustest on 21,6% ja ilukirjandusest 33,1%. Teisele kohale jääb liik 3, seda eelkõige populaarse Minu sarja raamatute tõttu – 3,4% hangetest ja 2,95% laenutustest. Kolmandale kohale jääb liik 9 – 2,97% hangetest ja 2,5% laenutustest.

Enim on lugejaid vanuses 7-18, neile järgnevad lugejad vanuses 34-45, kuid enim laenutavad lugejad vanuses 67-77, lastest on enim laenutanud vaid 9-aastased. Sellest nähtub, et raamatukogu vajavad just nooremad inimesed tavaliselt soovitusliku ja õppekirjanduse vajadusest lähtuvalt, kuigi nad laenutavad raamatuid pensionäridest vähem. Vanemad lugejad aga loevad eelkõige meelelahutuseks.

4.3 Raamatukogu komplekteerimine (trükis, e-raamat, audioraamat): analüüs ja hinnang

Kokku hangiti Järvamaa raamatukogudesse 8700 eksemplari uusi teavikuid, mida on 1186 eksemplari vähem kui 2023. aastal. Samas trükiste arv elaniku kohta on jäänud samaks, s.o. 0,3 väljaannet elaniku kohta.

Raamatukogudesse soetatakse vaid paberraamatuid, kuna nõudlus e-raamatu järele puudub. E-raamatuid on võimalik kasutada erinevatel platvormidel ja reeglina eelistab lugeja seda teha oma isikliku seadmega ega pöördu selleks raamatukokku.

Raamatuid ostetakse tavaliselt vaid ühes eksemplaris kui mõni eriti populaarne teos või kooli soovituslik kirjandus välja arvata ja siingi saavad piiratud rahaliste võimaluste tõttu seda endale lubada vaid suuremad raamatukogud. Rohkem panustatakse ikkagi võimalusele tellida lugejale raamat teisest kogust, kui see endal puudub. Probleem tekib muidugi nende raamatute puhul, mis on koolides käsitusel korraga või mida on meedia reklaaminud. Sel juhul eksemplaarsusest maakonnas ei piisa. On küll võimalus kasutada MIRKO teenust, kuid seda ei soovi kaugeltki kõik ja samuti ei pruugi seelses valikus olla soovitud teost.

4.4 Perioodika komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Kokku telliti maakonna raamatukogudesse 435 aastakäiku perioodikat, sellest ostudena 383 aastakäiku. Kogu kultuuriperioodika on maakonda tellitud – enim neist ajakirju Täheke ja Hea Laps, täiskasvanutele aga ajakirja Teater.Muusika.Kino.

Perioodika kojulaenutuste osakaal on maakonnas üldiselt vähenenud (2023. a. 15,5% ja 2024. a. 14,3%). Samas on ka raamatukogusid, kus perioodika laenutuste osakaal on üle 50% .

Kuigi väljaannete tellimisega kaasneb tihti ka digivõimalus, siis inimene, kes tuleb raamatukokku, soovib siiski lugeda paberväljaannet. Aasta alul kui selgus, et Eesti Päevaleht enam igapäevaselt paberil ei ilmu, saime lugejatelt isegi pahandada, et miks midagi ette ei võeta, sest raamatukogus peaks ikkagi olema paberväljaanne.

4.5 Muude väljaannete komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Auviseid ja elektroonilisi ressursse Järvamaa raamatukogudesse ei tellitud.

4.6 Esemete komplekteerimine: analüüs ja hinnang

Järvamaa raamatukogud ei komplekteeri esemeid.

4.7 Annetuste osakaal kogude juurdekasvust

Annetustena saadi kokku 757 eksemplari teavikuid, mis moodustab 0,9% kogude juurdekasvust. Raamatuid sealhulgas 703 eksemplari.

4.8 Inventuurid ja mahakandmised

2024. aastal Järvamaa raamatukogudes inventuure ei tehtud.

Fondide puhastamisega lagunenud ja vananenud kirjandusest tegeletakse pidevalt, kuna ikka veel on seisvat raamatufondi ja ruumipuudus on sageli suur. Kokku kanti maha 11381 teavikut, mis on küll üle 5000 eksemplari vähem kui 2023. aastal, kuid samas pole enam ühtegi raamatukogu, kus sellega ei tegeletaks.

5 Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

5.1 Lugejaküsitlused

Türi valla raamatukogudes toimus lugejate rahulolu uuring 2024. aasta märtsis. Küsimustiku täitis 165 inimest, mis moodustab lugejaskonnast ligikaudu 5%. Enim ehk 36% vastajatest olid vanuses 26-49.

Raamatukogu külastatakse erinevatel põhjustel, kuid valdav osa käib siiski laenutamas eelkõige meelelahutuslikke väljaandeid, aga ka oskusteemalisi raamatuid ja muidugi kooli soovituslikku kirjandust. Üle poolte vastanutest käib tutvumas näituste ja uudiskirjandusega. Arvuteid kasutatakse raamatukogus eelkõige printimiseks, info otsimiseks, aga ka ametiasutustega suhtlemiseks ja internetipangas tehingute sooritamiseks.

Teavikute koguga ollakse rahul ja ühtlasi hinnatakse võimalust tellida raamat mõnest teisest raamatukogust. Lausa 75,8% lugejatest ei soovinud paberraamatu puudumisel lugeda e-raamatuid. Ajalehtede ja ajakirjade digiversiooni oli vajadusel valmis lugema 33,9%

Raamatukogusid eelistatakse näha klassikalise raamatukoguna, õpikeskuse või külakeskuse osana.

Enim oodatakse suuremate raamatukogude juurde raamatukappe ja kohviautomaate. Maaraamatukogudes soovitakse näitusepindu, lastealasid ning uuendatud sisekujundust.

Küsitlus on abiks Türi raamatukogu arengukava koostamisel.

5.2 Üleriigilise rahulolu-uuringu tulemused

Kahjuks jõudis info küsitlusest raamatukogudeni hilja ja nii jäi ka vastajate arv tagasihoidlikuks. Kokku oli maakonnas 230 vastajat ja rahuloluindeksiks kujunes 9,47.

Kõrgeim hinne anti Türi valla raamatukogudele – 10-st 10. Valla 7-st raamatukogust oli vastajaid 5-st kokku 59. Teenindusega oldi väga rahul, sooviti vaid suuremaid ruume ja kaasaegsemaid IT vahendeid.

Järva valla raamatukogudest oli vastajaid 10-st raamatukogust 8-s – kokku 34 vastajat. Rahuloluindeksiks kujunes 9,09. Kiideti teenindust ja töötajaid. Probleemiks olid ruumipuudus, vananenud IT vahendid ja lahtiolekuajad.

Paide linna raamatukogudest oli vastajaid kokku 137 kõigist raamatukogudest. Rahuloluindeks 9,34. Paraku oli vastajate seas ka kaks, kes lihtsalt lollitasid. Oli ka üks väga negatiivne arvamus. Sageli ei olnud madalale hinnangule mingit põhjendust. Valdavalt oldi siiski raamatukogudega rahul. Kiideti teenindajaid ja teenindust. Sooviti suuremaid ruume ja rohkem raha raamatukogudele, probleemiks olid lahtiolekuajad ja kohviku puudumine. Keskkogu puhul jäi paiguti arvamus, et lugeja ei olnudki meie raamatukogu külastanud (näiteks heideti ette, et I korrusel puudub WC lugejatele – see on tegelikult olemas, lisaks veel ka invaWC)

Kokkuvõtteks saab öelda, et eelkõige on lugejale tähtis raamatukoguhoidja ja meeldiv teenindus. Muu on sageli teisejärguline.

5.3 Raamatukogu kasutamine ja teenused

5.3.1 Avalikule teabele ning riigi- ja kohaliku omavalitsuse elektroonilistele teenustele juurdepääs

Arvutipark raamatukogudes on sageli vananenud ja päris uusi ka ei hangita. Sel aastal ei vahetatud Järvamaa raamatukogudes välja ühtegi kasutajatele mõeldud arvutit. Kuigi kõigis raamatukogudes on tagatud ligipääs avalikule teabele ja elektroonilistele teenustele, siis on kogusid, kus lugeja saab ID-kaarti kasutada vaid töötaja arvutis.

Järva vallas on statistika järgi arvutite kasutamine vähenenud, kuid võib olla on põhjus ka selles, et sageli printimiste ja pangatehingute puhul kasutust ei registreerita, sest raamatukoguhoidja peab seda oma töö osaks, mis eraldi äramärkimist ei vaja.

Samas Türi valla ja Paide linna raamatukogudes (eriti just keskkogudes) on arvutite kasutus hüppeliselt tõusnud. Sellele on andnud tõuke ühissõidukikaartide isikustamine ja asjaolu, et enam ei saa rahaautomaatides arveid tasuda. Eakad (aga mitte ainult nemad) vajavad raamatukoguhoidja abi ja juhendamist, aga ka lihtsalt n.-õ. käe hoidmist, sest kardetakse eksida. Arvuteid kasutataksegi eelkõige maksete maksmisel, tervisetõendite koostamisel, erinevate avalduste täitmisel jne., aga palju ka printimiseks.

Oisu ja Laupa raamatukogudes kasutavad ka lapsed palju arvuteid – põhjuseks ühine maja kooliga. Ka Kabalas on laste arvutikasutus suurenenud.

Kokku registreeriti maakonnas 3695 arvutikasutust, neist 1216 laste poolt.

5.3.2 Muudatused ja uuendused teeninduskorralduses ning teenustes, sh e-teenustes

Erilisi muudatusi 2024. aastal teeninduskorralduses ei olnud. Järva valla raamatukogudes seati taas sisse sisetööpäev. Türi raamatukogu on nüüd ühel päeval nädalas lahti õhtul kella 7-ni.

Türi raamatukogus muutusid tasuliste teenuste hinnad.

Väätsa raamatukogu sai tagastuskasti.

Uusi e-teenuseid ei rakendatud, jätkame RIKSWEBi pakutuga.

5.3.3 Lugejad

Lugejad 2023	Lugejad 2024	Muutus (+/-)
8183*	8361	+178

*Kuna 2024. aastal tuli statistikas näidata ühekordsete lugejate arv, siis selleks, et andmed oleksid võrreldavad, on ka 2023. aasta kohta esitatud ühekordsete lugejate arv.

Tuleb rõõmuga tõdeda, et lugejate arv, vaatamata elanikkonna vähenemisele maal, on siiski kasvanud. See näitab raamatukogude tublit tööd erinevate raamatukogu teenuste tutvustamisel, et jõuda nendeni, kes pakutavat vajavad.

5.3.4 Külastused

Külastused	Külastused	Muutus

2023	2024	(+-)
138346	145662	+7316

Raamatukogu külastuste arv maakonnas on samuti suurenenud. Raamatukogud on olnud korrapärasemalt lahti, palju on toimunud huvitavaid sündmusi, kasvanud on arvutiabi vajavate inimeste hulk. Raamatukogud on püüdnud ruume muuta hubasemaks, et inimestel oleks meeldiv koht, kus ka lihtsalt sõpradega suhelda.

5.3.5 Laenutused

Laenutused 2023	Laenutused 2024	Muutus (+/-)
242208	249312	+7104

Suurenenud on ka laenutuste arv. Oma osa on siin aktiivsel SSL-il. Kuna raha on napilt, siis kaalutakse hoolega, mida endale tellida ja mida saab ehk laenutada naaberkogust. Järva vallas on see teenus eriti mugav ja kiire tänu raamatubussile Krõõt. Seetõttu ongi just seal laenutuste arv kasvanud, samas kui Türi raamatukogus ja Järvamaa Keskraamatukogus see vähenes. Peame ju me endiselt kasutama töötajate või abivalmis inimeste isiklikku transporti raamatute toimetamisel ühest kogust teise. Türi valla raamatukogudes tulenes vähenemine ka väiksemast kohalkasutuste arvust.

5.3.6 MIRKO teenus

Järvamaa Keskraamatukogu osaleb üleriigilises MIRKO teenuses. Aasta jooksul oli 299 laenutust.

5.3.7 Ülevaade RVL teenusest

RVL-i kaudu telliti 703 teavikut ja saadi tellimusi 678. Peamiselt pöörduiti sooviga ikka oma maakonna teiste kogude poole, aga kasutati ka lähimaakondade kogusid (Tapa Vallaraamatukogu, Lääne-Virumaa Keskraamatukogu, Põltsamaa Raamatukogu, Rapla Keskraamatukogu).

5.3.8 Infopäringud

Päringud 2023	Päringud 2024	Muutus (+/-)
6980	8528	+1548

Infopäringute arv jätkab kasvamist, aga tegelikult on siin taga ikkagi usinam registreerimine. Samas 6 raamatukogu pole registreerinud ühtki, kuid ei saa arvata, et nendes kogudes päringuid polegi – kindlasti on.

Enim esitatakse päringuid rahvariiete, koduloo, käsitöö, aianduse ja kokanduse alalt. Mõni näide ka teistel teemadel: erinevad haruldased koeratõud, rahvakalendri pühad, meie riigi sümbolid, vanemate ja laste vahelised suhted, huumor kunstis, jalgpalliturism, Lutheri vabrikus valminud mööbel, nõukogude-aegsete ja praeguste ajalooõpikute võrdlus, tantsimise ja liikumise mõju vaimsele tervisele, vähest hoolt nõudev aiakujundus.

5.3.9 Virtuaalüritused, -koolitused ja -näitused

Virtuaalüritusi, -koolitusi ja -näitusi Järvamaa raamatukogud ei korraldanud.

5.3.10 Tasulised teenused

- ☒ Printimine, paljundamine
- ☒ Ruumirent
- ☐ Üritused
- ☐ Materjalikulu (nt 3D-printimine, laserlõikur jne)
- ☒ Muu (nimetada): Dokumendi lamineerimine

5.4 Laste- ja noorteteenindus

Lug-d 2023	Lug-d 2024	Muutus (+/-)	Külast- d 2023	Külast- d 2024	Muutus (+/-)	Laenut 2023	Laenut 2024	Muutus (+/-)
2576*	2584	+8	46011	51380	+5369	23957	24333	+376

*Kuna 2024. aastal tuli statistikas näidata ühekordsete lugejate arv, siis selleks, et andmed oleksid võrreldavad, on ka 2023. aasta kohta esitatud ühekordsete lugejate arv.

Seegi tabel rõõmustab silma. Oma osa on siin nii raamatukoguhoidjate tublil töö, kes ei väsi lastele uusi ja huvitavaid tegevusi välja mõtlemast kui ka suvelugemise kampaanial ja Lugemisisu programmil. Kooliga samas majas asuvates raamatukogudes veedavad õpilased meelsasti aega raamatukogus ja kuigi rohkem vast sõpradega kokkusaamiseks, mängimiseks või nutiseadmes olemiseks, siis ikka jääb ka raamatuid silma, mida lugeda. Suvel tulevad lapsed vanavanemate juurde ja sel ajal külastatakse ka kohalikku raamatukogu, et leida endale lugemisvara (eelkõige muidugi seda, mis koolis lugeda on antud).

5.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

Raamatukoguhoidjad teevad tihedat koostööd koolidega, et selgitada välja soovituslik kirjandus. Samuti eelistatakse eesti kirjanike raamatuid. Valikuliselt ostetakse aimekirjandust, vastavalt ühe või teise piirkonna vajadustele – tunnevad ju raamatukoguhoidjad kohapeal kõige paremini oma kandi laste ja noorte eelistusi.

Alati ei oska raamatukoguhoidjad siiski ette näha, mis äkitselt koolis soovituslikuks muutub. Näiteks Paide Gümnaasiumis oli vaja lugeda Bloki ja Majakovski luulet, Puškini „Kapteni tütar“ ja „Jevgeni Oneginit“. Lasteosakonnast käidi küsimas Turgenevi „Isad ja pojad“. Neid teoseid pole enam aastaid lugeda soovitud ja nii on sageli alles vaid üksikeksemplarid.

5.4.2 Laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamine, arendamine ja üritused

Laste ja noorte lugemisharjumuste kujundamisel on kindlasti oma osa kodul. Seda aitavad arendada raamatukogud koostöös koolide ja lasteaedadega. Tänuväärased on erinevad lugemisprogrammid, eriti Lugemisisu, Teematunnid, ettelugemisvõistlus, põnevad näitused koos erinevate tegevustega, mitmesugused mängud ja meisterdamised toovad lapsed raamatukokku ja õhutavad neid lugema. Alati on laste ette oodatud esinema kirjanikud, kellega kohtumine ärgitab lapsi nende raamatuid lugema.

Sel aastal oli Järvamaal taas Ilon Wiklandi kohvernäitus „Pikk-pikk teekond“, mis tõi raamatukogudesse hulgaliselt uudistavaid lapsi, aga ka täiskasvanuid.

Imaveres on traditsioone ja kogukonna mälestusi toetavaks iga-aastaseks sündmuseks Luulelumi, mis on pühendatud Reinhold Kamseni loomingule ja milles osalevad 1.-4.klasside õpilased. Sel aastal oli kohal ka R.Kamseni lapselaps, füüsik ja fotograaf Jaan Kikas.

Türil toimus mitu huvitavat näitust koos teematunniga – A nagu aabits, Muuminäitus.

Türi raamatukogu alustas taas luulekonkursi „Koidulauliku valgel“ eelvoorudega.

Laupa raamatukogus tähistati traditsiooniliselt märtsis emakeelenädalat – toimusid ilu- ja õigekirja konkurss, kohtumine Mika Keräneniga, kirjandusviktoriinid, tähe- ja sõnamängud.

Paides tutvusid algklasside õpilased Edgar Valteri loominguga.

Järvamaa Keskraamatukogu korraldusel toimusid nii ettelugemisvõistluse kui ka Luuleprõmmi maakondlikud eelvoorud.

Järvamaa raamatukogudes kohtusid noorte lugejatega Kristi Piiper, Polina Tšerkassova, Joonas Veelmaa, Mika Keränen, Ilmar Tomusk, Epp Petrone, Ilmar Trull, Jakob Hero, Anti Saar, Helen Käit, Kristiina K, Tuuli Tolmov, illustraator Lumimari, Ottomar Sukko ning ka lasteteater Piip ja Tuut.

5.5 Raamatukogu kui kogukonnakeskus

Üritused/tegevused 2023	Üritused/tegevused 2024	Muutus (+/-)
866	933	+67

Üritused/tegevused	Arv
Kirjandusega seotud näitused ja väljapanekud	173
Lugejate kohtumised kirjanike ja kirjandustegelastega	57
Lugejamängud ja -võistlused	29
Kodulooga seotud sündmused ja väljapanekud	24
Kunsti- või käsitöönäitused	37
Kontserdid või muusikasündmused	19
Info-, meedia- ja digipädevuste alane nõustamine ja juhendamine*	631
Üldharivad loengud ja töötoad	177
Muud (ettelugemised, raamatuesitlused, lauamänguõhtud, keeleklubid ja -kohvikud, kogukonnaüritused, tunnustusüritused, ilukirjakonkurss, raamatuklubi, foto- ja postkaardinäitused jne.)	214

Mõned näited:

Nüüd juba traditsiooniks muutunud „Eesti Kirjanduse Pidunädal“ Järva vallas.

Kevadpealinna luulekonkurss „Kevadiselt“

Türi Ühisgümnaasiumi õpilaste heategudepäev raamatukogus, kus õpetati eakaid nutiseadmeid kasutama ja toimus noortebändi „Teele“ kontsert.

Järvamaa Keskraamatukogus toimus 5 loomeõhtut, millega tähistati raamatukogu 165., Kunstikooli 60. ja muusikakooli 65. sünnipäeva.

Koos kogukonnaga tähistati raamatukogude juubeleid ka Kabalas, Kahalas ja Roosna-Allikul.

Lugejatega käisid kohtumas ja ka raamatuid esitlemas (lisaks eelpool nimetatud kohtumistele lastega) Tiit Pruuli, Hendrik Relve, Manona Paris, Birgit Itse, Sven Mikser, Tarmo Selter, Tiina Azojan, Kerttu Rakke, Yoko Alender, Mariann Rünckberg, Kalle Gaston, Kaarel Aluoja, Tiiu Saarist, Maire Aunaste, Urmas Tartes.

Eriilmelised sündmused toovad inimesed raamatukokku ja aitavad luua kogukonnatunnet.

5.5.1 Kasutajakoolitused

Koolitused 2023	Koolitused 2024	Muutus (+/-)
344	262	-82

Kasutajakoolituste arvu vähenemise põhjuseks on senisest erinev individuaalkoolituste käsitus statistikas.

Rühmakoolituste põhilised sihtrühmad on õpilased, kellele tutvustatakse raamatukogu, andmebaase, viiakse läbi erinevaid teematunde. Lisaks erinevad käsitöö ja keeleõppe-alased ringid ja töötoad.

Türi raamatukogu on koostanud juhendmaterjali, mille põhjal tutvustatakse raamatufondi ja selle kasutamist ka üksikisikutele.

Tagasisidet tavaliselt ei küsita, kuid huvi koolituste vastu näitab nende vajalikkust.

5.5.2 Koostööpartnerid

Koostööpartneriteks on koolid, lasteaiad, rahvamajad, erinevad asutused, ettevõtted, päevakeskused, kultuuri- ja külaseltsid ning teisedki MTÜ-d. Kõikide nimeliselt üleslugemine läheks raskeks. Teema kokkuvõtte Oisu raamatukoguhoidjalt: „Väikeses maakohas ei olegi võimalik teisiti ellu jääda kui üksteist toetades ja koostööd tehes. Olgu see siis ruumide kasutus, dekoratsioonide vahetus või vahel lihtsalt hea idee või toetus millegi korraldamisel“

6 Raamatukogu turundus

6.1 Turunduskanalid

Millised olid aruandeaastal peamised kanalid raamatukoguteenuste tutvustamiseks? Valige sobivad

- ☒ Raamatukogu koduleht
- ☒ KOV-i koduleht
- ☒ Sotsiaalmeedia (nimetada kanalid, nt Facebook, Instagram, TikTok, Youtube jne)
- ☒ Raadio
- ☐ Televisioon
- ☒ Ajalehed, ajakirjad
- ☒ Välireklaam (nt plakatid, ekraanid)
- ☒ Muud (e-posti teel)

Tasulise reklaami tegemiseks puuduvad rahalised vahendid. Kuigi kasutatakse palju nii kodulehti, sotsiaalmeediat kui raadio ja ajakirjanduse võimalusi, levib parim reklaam ikkagi suust-suhu ning kohalike ajalehtede kaudu.

6.2 Väljaannete publitseerimine

Väljaandeid Järvamaa raamatukogud 2024. aastal publitseerinud ei ole. Artikleid raamatukogude tegemistest on kirjutatud linna ja valla lehtedesse.

7 Eesmärgid tulevaks aastaks

Tähistada Eesti Raamatu Aastat.

Leida parim koht Järva-Jaani raamatukogule, kuna olemasolevad ruumid tuleb vabastada.

Jõuda kokkuleppele Viisu raamatukogu I korrusele kolimiseks.

Käru raamatukogu kaasajastamine.

Päinurme raamatukogu uute ruumide valmimine.

Inventuuride läbiviimine Järva valla raamatukogudes.

Tagastuskastide paigaldamine raamatukogudesse, kus need seni veel puuduvad.

Türi ja Järva Vallaraamatukogu arengukavade kinnitamine.